

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	September 2025
Institution	UCRS Gymnasiet HHX Ringkøbing
Uddannelse	HHx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Anders Skipper-Jørgensen
Hold	hhy25

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Danmark - en introduktion til Dansk A (grundforløbet)
Forløb 2	Mytemotiver – Syndefaldet og Narcissus & Ekko
Forløb 3	Journalistik og tabloidpressen

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 1	Danmark - en introduktion til Dansk A
Forløbets indhold og fokus	Et tematisk forløb om skildringen af Danmark i forskellige teksttyper (i forskellige perioder) for kort at introducere til forskellige analysetilgange i Dansk A. Derudover har der i forløbet været et skrivekursus med fokus på nogle gængse fejltyper samt at skrive indledning. Grundbogsmaterialet er fremlagt i oplæg, mens eleverne har arbejdet med øvelserne (individuelt, par og plenum) I forbindelse med skriftlighed er der afleveret og genafleveret (med rettelser og yderligere krav) om elevernes syn på noget særligt dansk. Her er der også arbejdet med brainstorm og disposition samt givet generel og individuel vejledning.
Faglige mål	• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • analyse og fortolke fiktive tekster • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster • perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder
Kernestof	• dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private faglige og professionelle sammenhænge • mangfoldige litterære genrer • billeder, film og øvrige multimodale tekster • sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster • digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier • mindst én folkevisе og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg • svenske og norske tekster på original sprog • litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	Tekster Græsborg, Anne Bornerup og Mette Møller Jørgensen. <i>Diskursanalyse i dansk</i>. Systime, ibog. 2014. https://diskurs.systime.dk/ - Andersen, H. C.: Danmark, mit fædreland, 1850 https://diskurs.systime.dk/?id=174 Bjørnson, Bjørnstjerne: ”Ja, vi elsker dette landet”, 1864 https://hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/j-l/ja-vi-elsker-dette-landet

Dronning Margrethe 2.: Nytårstale 1984. Fra danmarkshistorien.dk.
<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/margrethe-2s-nytaarstale-31-december-1984>

- Tv-transmissionen (10:09): <https://www.dr.dk/drtv/se/dronningens-nytaarstale-1984-432725>

Dybeck, Richard: "Du gamla, du fria", 1844
<https://hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/d/du-gamla-du-fria>

Friberg, Jacob og Rasmus Rask Vendelbjerg: "Engelsk avis håner danskerne: Vi spiser jer til morgenmad". 7. juli 2021. <https://www.bt.dk/em/engelsk-avis-haaner-danskerne-vi-spiser-jer-til-morgenmad> (annoncer fra The Sun og B.T.)

Isam B: "I Danmark er jeg født". (3:45) <https://www.youtube.com/watch?v=DwRIHPtRghs>

Lundbye, Johan Thomas: *Efterårslandskab. Hankebøj ved Vallekilde*. 1847. Hænger på den Hirschsprungske Samling. https://da.m.wikipedia.org/wiki/Fil:Johan_Thomas_Lundbye_001.jpg

Natasja: "Gi' mig Danmark tilbage". Fra Soffy Langballe Løvschall og Maibrit Schmitt: *Kreative produktioner i dansk*. Ibog. Systime, 2018. <https://kreative-produktioneridansk.systime.dk/?id=240>

- Video: <https://www.youtube.com/watch?v=NONnUBKcNZI> (3:35)

Olsen, Allan: "Nutidens vikingetogt". Ekstra Bladet, d. 7. juli 2021. 2. sektion, s. 4. Hentet på Informedia: <https://apps.infomedia.dk/mediearkiv/link?articles=e8593733>

Pape, Morten: af *Planen*. Fra Katrine Haaning o.a.: *De seneste fem års litteratur*. <https://5aarslitt.systime.dk/?id=221>

Analysemodeller

Larsen, Ole Schultz: *Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier*. Ibog. Systime, 2015.

- Litterær analyse af noveller <https://hbdansk.systime.dk/?id=171>
- Litterær analyse af digte <https://hbdansk.systime.dk/?id=195>
- Retorisk analyse af taler <https://hbdansk.systime.dk/?id=212>
- Billedanalyse <https://hbdansk.systime.dk/?id=231>
- Medieanalyse af reklamefilm <https://hbdansk.systime.dk/?id=230>

Baggrundsmateriale

Græsborg, Anne Bornerup og Mette Møller Jørgensen. *Diskursanalyse i dansk*. Systime, ibog. 2014. <https://diskurs.systime.dk/>

- Temaafsnit: National identitet <https://diskurs.systime.dk/?id=166>
- Hvad er nationalisme? <https://diskurs.systime.dk/?id=147>

	- Er man født dansker, eller er det noget, man vælger? https://diskurs.systime.dk/?id=146
Omfang	16 lektioner 37,5 sider
Arbejdsformer	klasseundervisning, gruppearbejde, skriftligt arbejde

Forløb 2	Mytemotiver – Syndefaldet og Narcissus & Ekko
Forløbets indhold og fokus	Et litterært tematisk forløb med fokus på menneskelige grundvilkår som følge af vores selvbevidsthed. Dette tager specifikt udgangspunkt i syndefaldet som en kristen overgangsmyte fra barn til voksen, var ubevidst til bevidst, såvel som den græske myte om Narcissus & Ekko som en advarsels- og transformationsm. ift. narcissistiske personlighedstræk. Eleverne er derfor blevet introduceret myten som begreb og det indre psykologiske drama, der udspiller sig i disse, såvels om hvordan det kommer til udtryk i nyere tekster. I analysearbejdet er der arbejdet med indhold i fiktion såvel som en kort introduktion til ydre komposition og fortællerform. Forløbet er afsluttet med en værklesning af Mette Thomsens <i>Plastic</i> som allegori over narcissusmyten med netop fokus på fortæller og ydre komposition. I et nutidigt perspektiv er der diskuteret mediernes påvirkning af mennesket som det også sker i værket.
Faglige mål	- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.

Kernestof	- mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - mindst én folkevisе og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	<u>Tekster</u> Benn, Ove & Jacobsen, Jørn. <i>Mytemotiver i Dansk Litteratur</i> Systime (2005) (ca. 2 sider) - 1. Mosebog – ”Kap. 2 Mennesket i Edens Have” & ”Kapitel 3 Syndefaldet” Aidt, Naja Maria. <i>Vandmærker</i>. ”Den Blomstrende Have”. 1993 (ca. 5 sider) DKNY. <i>Be Delicious</i>. 2006 (kan ses her: https://www.ebay.com/itm/374572582975) Michael, Ib. <i>Den tolvte rytter</i>. Gyldendal. 1993. (uddrag på ca. 3 sider) Rifbjerg, Klaus. <i>Andre tider</i>. ”Pretty Pictures”. 1998. (ca. 5 sider) Thomsen, Mette Thomsen. <i>Plastic</i>. Saga. 1995. (132 sider) værk <u>Supplerende</u> Bikic, Aida. ”Derfor skal du begrænse dit barns TikTok-kiggeri i juleferien”. 28. december 2023. Politiken. (ca. 3 sider) <u>Baggrundsmateriale</u> Benn, Ove & Jacobsen, Jørn. <i>Mytemotiver i Dansk Litteratur</i>. Systime (2005) (ca. 13 sider) • Indledning • Altings ulidelige klarhed - om Syndefaldsmyten • Veritas og Vanitas – Sandhed og Forfølgelse – Myten om Narcissus og Ekko Ole Schultz Larsen. <i>Håndbog til Dansk</i>. ”3. Litteratur”. Dansk lærerforeningens Forlag / Systime A/S. Første udgivelsesår 2015. (ca. 12 sider) - 3.1 Hvad handler teksten om? - 3.3 Fortæller

Omfang	Ca. 175 sider, 30 lektioner
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, mundtlig og skriftlig fremstilling, diverse aktiverende øvelser

Forløb 2	Journalistik og tabloidpressen
Forløbets indhold og fokus	Forløbet tager udgangspunkt i nyhedsmedier som en definerende rolle for samfundets magter. Der er blevet diskuteret, hvordan pressen repræsenterer den fjerde statsmagt ved at informere borgerne om problemer i samfundet. Eleverne er blevet introduceret til nyhedsbehov - informations-, underholdnings- og samfundsbehov - og dertil de fem nyhedskriterier. Herunder er der arbejdet med de etiske overvejelser redaktioner bør have, når de publicerer nyheder, der ikke blot objektivt vil skildre virkeligheden, men også de konsekvenser det kan få for virkeligheden. Af metode er der arbejdet med indre og ydre komposition, vinkling, kildetyper, semantiske felter, ordvalg og appelformer for at vurdere, hvilke behov teksten dækker såvel som hvilke nyhedskriterier der prioriteres. I udvælgelse af tekster er der primært fokuseret på tabloidgenrens anvendelse af sensationsprægede virkemidler, men eleverne har også været forbi begrebet om public service og herunder DR's rolle såvel som en undersøgende dokumentar fra TV2. Afslutningsvis er eleverne blevet introduceret til middelalderens folkeviser med målet om i gruppearbejde at omskrive visen til en tabloidhistorie, hvor der i den forbindelse er arbejdet med at blive bevidst om deres skriftlige formidling alt efter genre. Folkevisen er sat i et nutidigt perspektiv med samtidens bandekriminalitet og de temaer om slægt, ære, hævn og skæbne, der dominerer denne del af samfundet.

Faglige mål	- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Kernestof	- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkevis og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	Tekster Havskov, J. Anton, Vestesen, B. Søgaard, J. ”De sidder også på Sikringen” Fruelund, Bertil B. ”Mette F. i Facebook-ups”. 25. juli 2022. Ekstra Bladet. https://ekstrabladet.dk/nyheder/politik/danskpoltik/mette-f-i-facebook-ups/9351617 (1 side) Agger, Anders. ”Indefra med Anders Agger – Sikringen” S1:E1. 00:00-06:00. Danmarks Radio. https://www.dr.dk/drtv/saeson/indefra-med-anders-agger--sikringen_501712 (ca. 3 sider) Christensen, Søren Albert Bach. ”Skudepisode i Aarhus Vest: Politiet efterlyser vidner”. 9. marts 2025. Danmarks Radio https://www.dr.dk/nyheder/seneste/skudepisode-i-aarhus-vest-politiet-efterlyser-vidner (1 side)

Sonne, Frederik Guy Hoff. ”Hvad er en journalistisk nyhed? (Fortalt, så en alien ville kunne forstå det)” 12. september 2019. Videnskab.dk
<https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-en-journalistisk-nyhed-fortalt-saa-en-alien-ville-kunne-forstaa-det/> (ca. 7 sider)

Proskrog, Nicolai Kruse. ”Mord på abonnement”. April 2025. TV2 Nord.
<https://www.tv2nord.dk/tv2-nord-undersoeger/2025/mord-paa-abonnement> (9 sider)

Bache, Otto. *De sammensvorne rider fra Finderup efter mordet på Erik Klipping Skt. Cæcilienat 1286* (1882)

Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads. *Brug litteraturhistorien. ”Torbens Datter”*. Dansk lærerforeningens Forlag / Systime A/S. Første udgivelsesår 2014. (1 side)

Grundmateriale

Larsen, Ole Schultz. *Håndbog til Dansk. ”5.1 Avisjournalistik”* Systime. Første udgivelsesår 2015. (ca. 11 sider)

- Hvad er en avis?
- Avistyper
- Ydre komposition
- Nyhedsjournalistik
- Kilder
- Vinkling
- Indre komposition

Larsen, Ole Schultz. *Håndbog til Dansk. ”4.4 Sætningsopbygning”* Systime. Første udgivelsesår 2015. (ca. 5 sider)

Olsson, Henning & Poulsen, Henning. *Ryd forsiden! – om nyhedsformidling*. Forfatterne og Dansk lærerforeningens Forlag. 2005. (ca. 30 sider)

- ”En nyhed spejler og påvirker verden” s. 15-16
- ”Vi er alle afhængige af nyheder” s. 17-29
- ”Hvad er en nyhed?” s. 38-44
- ”De fem nyhedskriterier” s. 44-55

Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads. *Brug litteraturhistorien. ”Middelalderen: Slægt, ære og hævn”*. Dansk lærerforeningens Forlag / Systime A/S. Første udgivelsesår 2014. (ca. 5 sider)

- Middelalderens samfund: Et slægtssamfund
- Middelalderens litteratur: underholdning og fællesskab
- Folkevisens flade personer og voldsomme temaer

Kjær-Hansen, B., Kennebo, P., Bertelsen, T. Serup. *Litteraturhistorien – på langs og på tværs*. ”Videointroduktion til middelalderen”. Systime. Første udgivelsesår 2012. <https://litthist.systime.dk/?id=121> (1 side)

Supplerende

Atypisk. ”1919” https://www.youtube.com/watch?v=2_fHSNGqrY

Shooter Gang. ”Mask på” <https://www.youtube.com/watch?v=8SVirywzRio>

Omfang	Ca. 75 sider, 40 lektioner
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, skriftlighedsprojekt, Diverse aktiverende øvelser